

institut
botànic
de Barcelona

seminaris

Passeig del Migdia s/n (Parc Montjuïc), 08038 Barcelona, tel. 932890611, www.ibb.bcn-csic.es
Com arribar-hi: GPS -41°21'43.55"N, 02°09'38.64"E; transport públic – Bus 150, Plaça Espanya

28 de març de 2017, 12:00, Sala Salvador

**Reinterpretació de *Cynara baetica*
basada en el principi integratiu de delimitació d'espècies**

Per

Sergi Massó

Institut Botànic de Barcelona IBB-CSIC-ICUB / BioC-GReB - Universitat de Barcelona

El gènere *Cynara* (Compostes), està per tota la Mediterrània, comprèn actualment nou espècies. Una d'elles és *Cynara baetica*, una espècie diploide ($2n = 34$) distribuïda a ambdós cantons de l'estret de Gibraltar. Aquesta herba perenne ha estat descrita històricament com dues espècies diferents: (1) *Cynara alba*, que viu en sòls profunds i nitrogenats en unes altituds d'entre 500 i 1700 metres a la zona sud de la península Ibèrica, i (2) *Cynara hystrix*, que la podem trobar en marges de carretera i terrenys oberts amb les mateixes condicions de sòl però a una alçada superior (entre 900 i 2100 metres) al nord del Marroc. L'any 1992, però, un estudi morfològic dut a terme per Wiklund va fusionar aquestes dues espècies dins una sola (*C. baetica*) i separant-la en dues subespècies: *C. baetica* subsp. *baetica*, per les poblacions ibèriques; i *C. baetica* subsp. *marocanna*, per les marroquines.

Els objectius d'aquest estudi són: (i) analitzar la diversitat genètica dins i entre les poblacions de *Cynara baetica*; (ii) inferir el patró filogeogràfic de *C. baetica* i el paper de l'estret de Gibraltar com a barrera; (iii) cercar possibles diferències morfològiques, genètiques i/o ecològiques entre ambdues subespècies, i (iv) proposar mesures de conservació. Per tal d'assolir-los, i seguint les noves tendències sobre la delimitació d'espècies, s'han realitzat anàlisis filogenètiques i de genètica de poblacions (usant marcadors nuclears –AFLP– i cloroplàstics –cpDNA) combinats amb estudis de nínxol ecològic (ENM) i estudis de caire morfològic usant un ampli mostreig que comprèn individus d'ambdues subespècies.

Els resultats obtinguts mostren una clara diferenciació tant genètica com morfològica i ecològica entre ambdues subespècies. D'acord amb tots aquests resultats es modifica el tractament taxonòmic actual i es proposen les mesures de conservació d'acord amb aquest nou tractament.

